

BRODOVI LUTALICE

„Izgnani iz jedne zemlje, brodovi natovareni Jevrejima
krenuše morskim putevima u drugu. Ali nijedna zemlja ne pri-
stade da primi za svoje podanike stotine nesrećnih porodica...”

Po Luju Goldingu

Nemirnim morem plovio je brod potkresanih jedara,
zašivenih očiju
sa kapljama suza u nemirnim bokovima.

A nebo se istegli kao neuglačana struna
zajeca, isprekida se i isavija
Neko viknu Laguna! Laguna! Prva ljudska luka
sa obale hiljadu bratskih maše ruka.
Pridoše, more ispovertati svoju zelenu vodu.
Zverske oči nacevljenih topova čekaju u hladu senovitih
šuma.

Poljak i oni ostali, prognani iz Španije posle Mavara, iz
bezbroj zemalja isterani da ne vode svoje kojekakve poslove,

Poljak, dakle, i oni drugovi njegovi polegli po palubi
od iscrpljujuće žedi

zabiše glave u tvrde brodovite daske vodovito nagrižene.
Beše neki mališam, utovariše ga bez roditelja.

Treba znati: Ukrcavao se kako je kdo stigo,
Jedan je brod bio pun, most se diže

Niko nije vodio računa da će jedna majka krenuti za
brodom, makar ga nasukala, ispisivši svu slanu morskiju vodu,
ili nagovoriše lude vetrove da porazbijaju stene i savladaju
dubine, pa će ona stenovitim mostom stići do broda.

Ali ukrca se na drugi brod. Imao je ime kao zmija neu-
hvatljivka i zvali su ga brod-nedodin.

Zanovetala što ispraćaju brodove, smeju se: Eno ga, ode.

Zahvati ga bura!

Stoje na obali, čekaju, smeju se, a brod se ne pretura.
Ode dalje. More se smiri. Vetur samo piri.

Na drugom brodu sin spava. Umoran od tuge. Vikao je,
pa stao.

Zade crvena sunčeva glava.

Neko viknu: Delfini! Hiljadu se naže glava.

Dole, na morskoj vodi, igraju senke, dobro sunce odlazi
da spava.

Brodovi pridoše bliže. Sami na pučini. Bez kapetana
i krmara.

Majka iz daljine ugleda sina. Naslonio se na brodsku
ogradi i spava.

Ohlađiše se užarene brodske palube, san savlada umorne
ljude.

Majku krici dalekih zvezda bude, plačući misli na svoga
sina, umorne oči blude.

U jutro: More mračno i sivo. Galebi okolo kruže.

Nove lagune i nove luke.

Ali bez radosti. Samo preteće ruke.

Prošli smo sve zemlje, kaže umorno Poljak, more nam je
svedok.

Imamo širinu i prostranstva, reče neko, a tužimo za
prijavštinom naselja i domova! Ostanimo večito lutajući morem!

Ali hor se glasova javi umorno tražeći mirnu obalu,
makar pakla.

Neki daleki oblaci pridoše bliže. Dolazi bura! kriknu neko.

Huk vetra dogura talase, brod se diže.

Zasija daleka munja, brodovi podoše na razne strane.

Pliva žena u moru! jeknuše mnogi. Ali talasi se digoše i
odoše. Prestravljen sin zagrlji hladnu ogradi broda, užasnut vide,
doles se kovitla voda, a lik majke nestaje u tami.

Pusti ledeno gvožđe, nogu mu zape i on pade, posle su
pričali da ga je majka dočekala u zagrljaj i ublažila silinu pada.

Zajedno su nestali u dubini. Zauvek su mirni sada!

Ukleti brodovi plove dalje. Svako ostrvo traži žrtvu. Ljudi
kidaju odeću i bacaju je pticama.

Dokle tako? pitaju glasovi, dok obale nestaju u magli.

A jeka odgovara: Nemate pasoša, nemate upitnih listova,
nemate bezbroj raznih formulara, a bez toga — nema ni zemlje.

Poslasmo vas i idite, kao da ćemo biti srećniji bez vas.

Da, gospodo, ljudska je samilost tada bila u modi, kao i
mnogo godina ranije, pa i dognije, a ipak su pučinom lutala dva
prokleti usamljena broda, dok nisu sažežena suncem i savladana
morem!